

Μαρία Δασκαλογιάννη: Μία Κρητική ηρωίδα της ελληνικής επανάστασης

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΙΧ. ΘΕΟΔΩΡΟΓΛΑΚΗΣ*

Η Μαρία, κόρη του διάσημου πολιτικού και στρατιωτικού αρχηγού της Κρητικής επανάστασης του 1770 Γιάννη Δασκαλογιάννη, που το πραγματικό του όνομα ήταν Ιωάννης Βλάχος, γεννήθηκε στην Ανώπολη Σφακίων.

Μαρία Δασκαλογιάννη.

Ιωάν Βλάχος ή Δασκαλογιάννης.

Ο πατέρας της είχε εξαιρετική μόρφωση στο εξωτερικό εξαιτίας του ότι ο δικός του πατέρας, ήταν ο πλουσιότερος πλοιοκτήτης των Σφακίων της εποχής εκείνης.

Για την πολλή του μόρφωση, λοιπόν, ο πατέρας της πήρε το όνομα δάσκαλος και στη συνέχεια, Δασκαλογιάννης.

Όταν το 1770 έφτασε στα Σφακιά η είδηση πως ο Ρωσικός στόλος του Ορλώφ, είχε κάμει την εμφάνισή του στα παράλια της Λακωνίας, ο Δασκαλογιάννης που πριν δύο χρόνια, είχε μιλήσει μαζί τους, πίστευε στην βοήθεια της Ορθόδοξης Ρωσίας κι άρχισε αμέσως τις ετοιμασίες. Είπε τα σχέδια του στην κόρη του Μαρία πως θα ξεσκώσει τους Χριστιανούς για "Ελευθερία ή Θάνατο". Της είπε επίσης να στήσει αμέ-

σως τον αργαλειό, γιατί πίστευε πως ήταν ταγμένη από το Θεό να υφάνει, να ράψει και να κεντήσει μυστικά, την πρώτη επαναστατική σημαία της Κρήτης. Έτσι, στις 25 Μαρτίου του ίδιου

χρόνου, που ο Δασκαλογιάννης κήρυξε την επανάσταση της Κρήτης, το φλάμπουρο που κέντησε η Μαρία με το σταυρό στη μέση, παραδόθηκε στα χέρια των Σφακιανών αγωνιστών. Όμως, η επα-

θα συζητήσουν για αμνηστία και ανεξαρτησία των Σφακίων.

Όμως, μόλις παραδόθηκε, χωρίς συζήτηση, ο πασάς έδωσε εντολή να τον γδάρουν ζωντανό και να τον κρεμάσουν στο πεύκο που βρισκόταν στην πλατεία στις Τρεις Καμάρες του Ηρακλείου.

Στη συνέχεια, ο πασάς πάντρεψε την όμορφη Μαρία με τον διερμηνέα του που λεγόταν πως ήταν κρυπτοχριστιανός όπως ήταν πολλοί Τουρκοκρητικοί.

Σε λίγα χρόνια, ο Τούρκος πήρε τη Μαρία και εγκαταστάθηκαν στη Κωνσταντινούπολη, όπου είχε τεράστια περιουσία.

Από την περιουσία αυτή, η Μαρία μάζεψε πολλά χρήματα κι όταν σε λίγα χρόνια πέθανε ο άνδρας της (πολλοί πίστευαν πως αυτή τον σκότωσε), πήγε στην Τήνο κι έγινε καλόγρια.

Εκεί τη βρήκε γριά πια η επανάσταση του 1821.

Όμως, η ηλικία της δεν την εμπόδισε να ξεσκώσει την επανάσταση στην Κρήτη, όπως θα έκανε κι ο πατέρας της, προσφέροντας όλα της τα χρήματα για να αγοράσει ένας ανιψιός της ένα πολεμικό μπρίκι (πλοίο) και να ενισχύσει των αγώνα.

Και στις 18 Ιουνίου 1821 ένας εγγονός του Δασκαλογιάννη ύψωσε πάλι τη σημαία της Κρητικής επανάστασης στα Σφακιά.

Η Μαρία πέθανε στην Τήνο το 1823 ευχαριστημένη γιατί πρόλαβε να δει ένα μέρος της Ελλάδας ελεύθερο.

*Ο Αλέξανδρος Μιχ. Θεοδωρογλάκης είναι συνταξιούχος δάσκαλος

25η Μαρτίου

Τέτοια μέρα εδιάλεξε ο Άγγελος να φέρει, καλά νέα στη Μαρία με κρίνο να προσφέρει.

Οι Τούρκοι χρόνια είχαν Ελλάδα σκλαβωμένη, τη λευτεριά αποφάσισαν Έλληνες ενωμένοι.

Πολλά βάσανα πέρασε Ελλάδα στη ζωή σου, όμως τα ξεπέρασε με Παναγιά μαζί σου.

Κι απόφαση επήρανε από καπεταναίους, να πολεμήσουν όλοι μαζί για λευτεριά επιτέλους.

Κολοκοτρώνηδες, Κανάρηδες και παλικάρια άλλα, Καραϊσκάκη σύντροφοι ονόματα μεγάλα!

Κι όλοι μαζί πολέμησαν τους Τούρκους με ανδρεία, κι οι πρόγονοί μας έγραψαν μια ένδοξη ιστορία.

Ήρωες να τους ονομάσουμε ίσως τους αδικούμε, πολύ μεγάλους ήρωες πρέπει να τους καλούμε.

Η Ελλάδα μας είναι μικρή μα ήρωες γεννάει και αφηφούν τον κίνδυνο όποιος μ' αυτή τα βάλει.

Και η ελληνική ψυχή αντέχει και αντέχει και αφηφά τον κίνδυνο και εις τη μάχη τρέχει.

Πολλοί νομίζουν εύκολα Ελλάδα να πατήσουν, όμως δεν λογαριάζουνε το τι θα συναντήσουν.

Επροσπαθήσανε πολλοί Ελλάδα να σκλαβώσουν, όμως δεν άργησαν πολύ σκληρά να μετανιώσουν.

Ελληνικό βλέπουν ουρανό, κάμπους και παραλίες, νομίζουν θα τα πάρουνε χωρίς καν δυσκολίες.

Οι Έλληνες στο δίκιο τους μάχονται σαν θηρία, δεν λογαριάζουν τη ζωή χωρίς ελευθερία.

Ελεύθεροι γεννήθηκαν ελεύθεροι να ζήσουν, και για τη λευτεριά σκληρά θα πολεμήσουν.

Το έδειξαν οι Σουλιώτισσες το έδειξε τ' Αρκάδι, το Μεσολόγγι το 'δειξε και εξορμά το βράδυ...

Όλους τσ' ανθρώπους αγαπούν οι Έλληνες και θέλουν, καλή φιλία να 'χουνε και άξια να προσδεύουν.

Όμορφα αγριολούλουδα σας πλέκομε στεφάνι και στέλομε θυμίαμα το πιο καλό λιβάνι.

Αντώνης Παπαλιονάκης